

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2001 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN Halina Gordon-Krakowska

Sędziowie: SN Elżbieta Sadzik (spr.)

SN Marek Sokołowski

Protokolant: Teresa Jarosławska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2001 r.

sprawy E. Z.

skazanego z art. 145 § 2 kk z 1969 r.

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w O.

z dnia 17 czerwca 1998 r., sygn. II Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 18 września 1997 r., sygn. II K (...)

- 1. uchyła zaskarżony wyrok oraz wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 18 września 1997 r. i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania,**

2. zarządza zwrot na rzecz E. Z. kwoty 450 zł uiszczonej z tytułu opłaty od kasacji.

U Z A S A D N I E N I E

E. Z. skazany został wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 18 września 1997 r. (sygn. II K (...)) za przestępstwo z art. 145 § 2 kk z 1969 r. polegające na tym, że w dniu 12 lutego 1991 r. na trasie W.-B. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując samochodem m-ki Skoda nie dostosował prędkości do panujących warunków atmosferycznych – gęsta mgła i śliska nawierzchnia – podczas manewru omijania stojących na poboczu pojazdów, stracił panowanie nad kierowanym przez siebie pojazdem, w wyniku czego doprowadził do potrącenia idącego wzdłuż stojących pojazdów pieszego J. S., u którego spowodował złamanie kości skroniowej, krwiaka nadtwardówkowego po stronie lewej i krwiaka podtwardówkowego po stronie prawej z następowym zapaleniem mózgu z rozmiękaniem płata skroniowego, co spowodowało jego zgon w dniu 2 kwietnia 1991 r.

Za czyn ten wymierzono oskarżonemu E. Z. karę 1 roku 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem tej kary na okres próby 3 lat, a nadto karę grzywny w kwocie 300 zł na podstawie art. 75 § 1 kk z 1969 r.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zarzucając obrazę przepisów postępowania tj. art. 3 § 1, art. 357 i art. 37 § 1 pkt 1 kpk z 1969 r. oraz art. 391 § 3 tegoż kodeksu przez orzeczenie wyłącznie na podstawie dowodów obciążających, przy pominięciu dowodów korzystnych dla oskarżonego bez należytego uzasadnienia takiego stanowiska, a nadto błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na

stwierdzeniu, że oskarżony spowodował śmierć J. S., chociaż żaden z dowodów nie wskazywał w sposób stanowczy, że do potrącenia pieszego doszło przez samochód kierowany przez oskarżonego, a wskazywały, że obrażenia ciała u pokrzywdzonego nastąpiły wskutek przewrócenia się pieszego.

W konkluzji apelacja wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Wojewódzki w O. wyrokiem z dnia 17 czerwca 1998 r. (II Ka (...)) utrzymał w mocy wyrok sądu pierwszej instancji.

Kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego w O., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W., wniósł obrońca oskarżonego.

Zarzucił w niej rażące naruszenie prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, a to:

1. naruszenie art. 3 § 3 kpk z 1969 r. poprzez rozstrzygnięcie nie dającej się usunąć wątpliwości, czy obrażenia, a następnie zgon pieszego J. S. nastąpił w wyniku potrącenia go samochodem kierowanym przez oskarżonego, czy też w wyniku upadku tegoż pieszego na śliskiej jezdni – na niekorzyść oskarżonego,
2. naruszenie art. 4 § 1, art. 357 i art. 372 § 1 pkt 1 kpk z 1969 r. poprzez naruszenie swobodnej oceny dowodów w szczególności z pominięciem w uzasadnieniu wyroku opinii biegłych z Akademii Medycznej w B., która wskazywała możliwość zgonu J. S. od obrażeń odniesionych wskutek upadku na twarde podłoże, z powołaniem się na zeznania św. W. W., obcojęzycznego cudzoziemca, przesłuchanego bez tłumaczy i tylko w dochodzeniu,
3. naruszenie art. 406 § 2 kpk z 1969 r. poprzez nieustosunkowanie się w uzasadnieniu Sądu Wojewódzkiego do zarzutów zawartych w apelacji obrońcy.

W konkluzji kasacja wносиła o uchylenie wyroku Sądu Wojewódzkiego w O. oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w W. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł na rozprawie kasacyjnej o uwzględnienie kasacji, uchylenie wyroków Sądu Wojewódzkiego i Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy oskarżonego E. Z. jest zasadna.

Zaskarżony kasacją wyrok, a także utrzymany nim w mocy wyrok sądu rejonowego, zapadły z rażącą obrazą przepisów prawa procesowego wymienionych w kasacji, która mogła mieć istotny wpływ na treść tych orzeczeń,

1. Sąd odwoławczy zaakceptował ustalenia sądu pierwszej instancji dokonane ewidentnie z naruszeniem przepisów art. 3 § 3 i art. 4 § 1 kpk z 1969 r. Polegało ono po pierwsze, na dokonaniu ustaleń faktycznych z pominięciem i nie odniesieniem się w ogóle do opinii biegłych z AM w B. stwierdzającej, że obrażenia ciała u pokrzywdzonego J. S. mogły powstać „w wyniku potrącenia przez samochód od silnego uderzenia jakimś tępym elementem lub też od upadku na twarde podłoże”. Po wtóre, oparto te ustalenia na opinii biegłych z zakresu ruchu samochodowego inż. B. P. i mgr inż. T. D. przyjmując w oparciu o treść tej opinii wersję potrącenia pokrzywdzonego przez samochód kierowany przez oskarżonego. Nie uwzględniono jednak i nie omówiono w motywach wyroku stwierdzenia biegłego mgr inż. T. D. na rozprawie, że wprowadzie mniej prawdopodobna, lecz także prawdopodobna jest wersja, iż pokrzywdzony doznał obrażeń ciała na skutek upadku i uderzenia o podłoże. Biegły T. D. stwierdził wszak: „Ja nie wykluczam wersji, że pieszy uderzył się o podłoże.

(...) Nie ma podstaw, aby wykluczyć wersję podaną przez Zakład Med. Sąd., choć jest mniej prawdopodobna” (k. 414 odwr.).

Sąd pierwszej instancji, a także sąd odwoławczy nie rozważyły powyższych dowodów we wzajemnym ich powiązaniu i przyjmując wersję wypadku niekorzystną dla oskarżonego, nie wypowiedziały się dlaczego odrzucają wersję dla oskarżonego korzystną.

2. Dokonując ustaleń faktycznych oparto się nadto o zeznanie świadka W. W. złożone w postępowaniu przygotowawczym i odczytane na rozprawie. Świadek ten był jedynym naocznym świadkiem wypadku obciążającym oskarżonego. Rzecz w tym jednak, że świadek ten został w postępowaniu przygotowawczym przesłuchany z naruszeniem przepisów art. 136 § 1 i art. 159 § 1 pkt 2 kpk z 1969 r. Jest on bowiem obywatelem rosyjskim i brak danych, także przy uwzględnieniu zeznań św. K. B., czy włada on językiem polskim, gdyż w przeciwnym przypadku winien być przesłuchany przy udziale tłumacza, a nadto protokół jego przesłuchania nie zawiera zapisu, aby został mu odczytany.

3. Przyznać należy rację zarzutowi kasacji wskazującemu na obrazę art. 406 § 2 kpk. Uzasadnienie sądu odwoławczego bowiem jest zbyt lakoniczne i nie zawiera omówienia dotyczącego wszystkich zarzutów podniesionych w apelacji.

Wyżej wskazane uchybienia przepisom prawa procesowego są rażące i mogły mieć wpływ na treść wyroku, z tego powodu zatem Sąd Najwyższy uwzględnił kasację i na podstawie art. 537 § 1 i 2 kpk uchylił zaskarżony wyrok oraz wyrok sądu rejonowego i przekazał sprawę temu ostatniemu sądowi do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawcy należy:

1. rozważyć w świetle dowodów z opinii biegłych obie wersje wypadku i odpowiedzieć na pytanie, czy J. S. doznał śmiertelnych obrażeń od potrącenia przez samochód kierowany przez oskarżonego, czy na skutek upadku na twarde podłoże
2. zważywszy na uchybienia związane z przesłuchaniem świadka W. W. rozważyć, czy protokół jego przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym może być odczytany na rozprawie na podstawie art. 391 § 1 kpk, a w razie pozytywnej decyzji w tym przedmiocie ocenić, czy zeznania złożone w takich warunkach mogą stanowić wiarygodne źródło dowodowe.

Winien również rozważyć sąd, czy aby nie należy skorzystać z pomocy prawnej i po ustaleniu miejsca pobytu tego świadka zlecić jego przesłuchanie sądowi właściwemu ze względu na jego miejsce pobytu.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku orzekając w kwestii opłaty od kasacji na podstawie art. 527 § 4 kpk.